

ОСНОВИ (ПРИНЦИПИ) ЕКОНОМИЈЕ 02.07.2025.

ШИФРА	БРОЈ ПОЕНА

1. Шта проучава економија као наука?

Економија проучава како појединци, предузећа или друштво управљају својим ретким ресурсима.

2. Опортунитетни трошак представља:

а) збир фиксних и варијабилних трошкова

б) нешто чега треба да се одрекнемо да бисмо нешто добили

в) разлику између прихода и расхода

(заокружи тачан одговор)

3. На тражњу утичу:

а) цене инпута, технологија и број продаваца

б) равнотежна цена и равнотежна количина

в) доходак потрошача, цене сродних добара, укуси и очекивања потрошача

(заокружи тачан одговор)

4. Дефиниши закон понуде.

Закон понуде гласи: када цена неког добра расте, повећава се понуђена количина тог добра; када се цена добра смањује, понуђена количина опада, уз остале непромењене услове.

5. Када је тражња савршено еластична?

а) Када промена цене не изазива никакву промену тражене количине

б) Када се тражена количина мења у истом проценту као и цена

в) Када свака промена цене изазива изузетно велику промену тражене количине

(заокружи тачан одговор)

6. Шта је економски профит?

Економски профит је разлика између укупног прихода и укупних економских трошкова, укључујући и експлицитне и имплицитне трошкове.

7. Када предузеће у условима савршене конкуренције остварује максимални профит?

а) Када је тржишна цена једнака просечним варијабилним трошковима $P = AVC$

б) Када је маргинални приход једнак маргиналном трошку $MR = MC$

в) Када је тржишна цена једнака просечним укупним трошковима

(заокружи тачан одговор)

8. Олигопол је:
- а) тржишна структура у којој постоји само један продавац који продаје производ без блиских супституата
 - б) тржишна структура у којој једним тржиштем или граном доминира свега неколико предузећа која продају идентичне или сличне производе**
 - в) тржишна структура у којој на тржишту постоји много предузећа која продају сличне, али не и идентичне производе
(заокружи тачан одговор)

9. Шта представља номинални а шта реални бруто домаћи производ?

Номинални бруто домаћи производ је изражен у текућим ценама, док је реални бруто домаћи производ изражен у сталним ценама.

10. Које су најважније финансијске институције?
- а) банке, инвестициони фондови, осигуравајуће компаније, пензиони фондови и берзански посредници**
 - б) тржиште новца, тржиште капитала и девизно тржиште
 - в) обвезнице, акције и камата
(заокружи тачан одговор)

11. Дефинишите појам конвертибилне валуте.

Конвертибилне валуте су валуте које се лако могу заменити за валуте других земаља, признате су и општеприхватљиве за међународна плаћања.

12. Како се инфлација класификује према узроку?
- а) На инфлацију трошкова и инфлацију тражње.**
 - б) На ниску, умерену, високу и хиперинфлацију.
 - в) На очекивану и неочекивану инфлацију.
(заокружи тачан одговор)

13. Структурна незапосленост јавља се:

- а) када појединци напуштају једно радно место и прелазе на друго
- б) услед структурне неусклађености понуде и тражње за радном снагом**
- в) када су радници формално запослени, али за њиховим радом нема потребе
(заокружи тачан одговор)

14. Наведите подрачуне текућег рачуна платног биланса.

Текући рачун платног биланса састоји се од следећих подбиланса: биланс робне размене, биланс услуга, биланс примарног дохотка и биланс секундарног дохотка.

15. Девизни курс се формира на основу::

- а) понуде и тражње валута**
- б) одлуке Министарства финансија
- в) одлуке Светске банке
(заокружи тачан одговор)